

Wouter Keppel

Clusius Schagen, vmbo groen

BIGGEST LITTLE FARM

Film als basis voor inspirerend lesmateriaal

“Na afloop van een duurzaamheidsproject twee jaar geleden gingen we met alle docenten naar de film ‘The Biggest Little Farm’. We kwamen allemaal uit andere hoeken – dieren, tuin, voeding – en werken wel aan duurzaamheid, maar los van elkaar. Maar in die film kwam dat allemaal samen, en we waren zeer geïnspireerd. Toen bedachten we dat we al onze vakgebieden kunnen verbinden, en ook natuur erbij betrekken. Dat doen we niet alleen in de les, maar ook als school. We denken na over onze kringlopen: de resten van de voedingsafdeling kunnen naar de dieren, en organisch afval kan de tuin in.

Lesmateriaal met vier lesbrieven

Vanuit de Green Deal kwam de vraag of we pilot wilden zijn voor natuurinclusieve landbouw in het onderwijs, en toen kwam alles bij elkaar. De Green Deal heeft lesmateriaal gemaakt op basis van de film, en dat ziet er echt heel goed uit, heel bruikbaar. Eind 2020 zouden we dit project gaan draaien, maar dat kon door corona helaas niet doorgaan. Maar dat gaat zeker nog gebeuren!

Uiteraard begint het met het bekijken van de film. Daaraan gekoppeld zijn 4 lesbrieven die mooi aansluiten bij de leeftijd van de leerlingen: over bodem & organische stof, biodiversiteit, goede voeding en 'kijken als Todd'. Todd is de hond van het gezin, die alles rustig bekijkt alsof hij het systeem van de diversiteit doorgrondt. Die lesbrieven zijn goed te doen en aantrekkelijk voor de leerlingen. Bijvoorbeeld een praktijkopdracht bodemdierpjes zoeken in de tuin. Of leren wat de voordelen zijn van wilde bloemen.

Andere benadering

Het gaat over de weerbaarheid van het systeem, een hele andere benadering van het landbouwbedrijf dan ze gewend zijn. Niet gelijk ingrijpen met chemie, maar de lef en de rust hebben om de natuur haar gang te laten gaan. In de film zie je dat mooi als er een probleem is: de man heeft

de neiging om meteen te bedenken wat hij zal doen. Terwijl de hond Todd een stapje terug doet en bekijkt wat er gebeurt.

Uiteraard is onderdeel van het lesprogramma ook het bezoeken van boerenbedrijven. Mooi als de Green Deal een lijst oplevert van boeren is die daarvoor openstaan. Dat hoeven niet meteen biologische boeren te zijn. Ook gangbare boeren die elementen van natuurinclusieve landbouw integreren, zijn juist heel interessant.

Het lesmateriaal is nu vast onderdeel geworden in onze vmbo-opleidingen groen, en mbo-opleidingen plantenteelt en loonwerk.”

Houding boeren(kinderen) verandert geleidelijk

Wouter: “Op ons vmbo komt maar 10% van de leerlingen van een boerenbedrijf, al komen er wel veel van het platteland. Ik snap wel dat boerenkinderen niet meteen open staan voor natuurinclusieve landbouw. Sommigen voelen zich in de hoek gedrukt, hebben het gevoel dat boeren overal de schuld van krijgen. Daarom moet je het anders brengen. Begrip tonen, en niet meteen zeggen: schakel jij maar even over op natuurinclusief. We kunnen niet alle verantwoordelijkheid bij de boer leggen, die is ook maar onderdeel van het systeem.

Maar intussen, vergeleken met een of twee jaar geleden, zie ik wel een kentering. De houding is milder, opener. De jongens van 16 van de boerderij hebben ook het afgelopen droge voorjaar meegemaakt. Die voelen ook wel aan dat we iets moeten met die bodem, dat de huidige weg een beetje doodloopt. En in de vakbladen, Nieuwe Oogst bijvoorbeeld, lees je elke week wel twee of drie artikelen over boeren die een andere richting inslaan en principes uit de ecologische landbouw omarmen. Het gaat geleidelijk, maar het verandert wel!”